

Kormeistara profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – kormeistars.
2. Profesijas kods – 2652 21.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:
– kormeistars patstāvīgi iestudē un publiski atskaņo dažādus skaņdarbus ar kori, vokālo ansambli vai citu muzikālo kolektīvu, novērtē atskaņojuma tehnisko un māksliniecisko kvalitāti, skaņdarba interpretāciju, atlasa un izvērtē kora māksliniecisko repertuāru, sastāda koncerta programmas; īsteno muzikālus projektus.

Kormeistars strādā koncertapvienībās, kultūrizglītības institūcijās, baznīcās, kā arī citos uzņēmumos, kur izveidoti amatieru kori, vokālie ansambļi vai citi muzikāli kolektīvi, vai kā pašnodarbināta persona, vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja plānot un organizēt savu radošo darbu.
2. Spēja patstāvīgi izvēlēties klausītāju auditorijai atbilstošu repertuāru, izmantojot pasaules un Latvijas mūzikas vēstures zināšanas.
3. Spēja izprast muzikālā priekšnesuma struktūru un sastādīt atbilstošu koncerta programmu.
4. Spēja skaņdarba interpretācijā izprast un ievērot skaņdarba autora un redaktora norādījumus.
5. Spēja izmantot komunikācijas, saskarsmes un psiholoģijas pamatzināšanas darbā ar kora un ansambļa dziedātājiem un publiku.

6. Spēja novērtēt koncertu norises vietu un telpas akustiskās īpatnības atbilstoši koncerta dalībnieku izvietojumam.
7. Spēja ievērot skatuves kultūru publiskā priekšnesuma laikā.
8. Spēja patstāvīgi sagatavot un īstenot mūzikālus projektus.
9. Spēja izvēlēties un izmantot piemērotākās tehnoloģijas un informācijas avotus savu profesionālo pienākumu veikšanai.
10. Spēja patstāvīgi sagatavot un atskaņot koncerta repertuāru.
11. Spēja izmantot dažādus diriģēšanas manuālās tehnikas paņēmienus, diriģēšanas žestā precīzi atklājot nošu partitūras norādes.
12. Spēja patstāvīgi attīstīt diriģenta žesta mākslinieciskās un tehniskās prasmes, pilnveidojot profesionālo kvalifikāciju.
13. Spēja pārzināt diriģēšanas vēsturi un tās attīstību.
14. Spēja novērtēt savu un citu izpildītāju skaņdarbu interpretācijas.
15. Spēja radoši pielietot kora un vokālā darba metodiku darbā ar muzikālo kolektīvu.
16. Spēja apgūt klavierspēli sava profesionālā darba pienākumu veikšanai.
17. Spēja izmantot klavieres darbā ar muzikālo kolektīvu.
18. Spēja izmantot balsi darbā ar muzikālo kolektīvu.
19. Spēja strādāt komandā, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
20. Spēja uzņemties atbildību par savas profesionālās darbības kvalitāti.
21. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā profesionālās saziņas līmenī.
22. Spēja lietot profesionālo mūzikas terminoloģiju valsts valodā un itāļu valodā.
23. Spēja pašizglītoties un pilnveidot profesionālās kompetences.

24. Spēja izprast un ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības.

25. Spēja pārzināt un ievērot autortiesības un ar tām saistītos normatīvos aktus.

26. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Organizēt un plānot savu radošo darbu.
2. Izvēlēties un sastādīt muzikālā kolektīva repertuāru.
3. Sagatavot nošu materiālu darbam muzikālajā kolektīvā.
4. Patstāvīgi sagatavot koncerta programmu.
5. Ievērot skatuves kultūru.
6. Izprast skaņdarba autoru un redaktoru dotos norādījumus.
7. Patstāvīgi plānot savu un muzikālā kolektīva darbu un saskaņot to ar veicamajiem uzdevumiem.
8. Sadarboties ar kolēģiem, muzikālajiem kolektīviem un auditoriju.
9. Novērtēt savu sniegumu un skaņdarbu salīdzinošās interpretācijas.
10. Pārvaldīt klavierspēli.
11. Precīzi apgūt nošu tekstu.
12. Pielietot metodiku darbā ar muzikālo kolektīvu.
13. Diriģēt sagatavoto koncerta programmu, izmantojot atbilstošu manuālo tehniku skaņdarba interpretācijas prasībām.
14. Izmantot balsi darbā ar muzikālo kolektīvu.
15. Orientēties latviešu kora mūzikā.

16. Orientēties Latvijas Dziesmu svētku tradīciju vēsturē un aktualitātēs.
17. Orientēties diriģēšanas un koru kultūras attīstības vēsturē.
18. Papildināt zināšanas un prasmes tālākizglītībā.
19. Sagatavot un īstenot muzikālu projektu.
20. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
21. Atbildēt par kvalitatīvu skaņdarbu un koncerta programmu sagatavošanu.
22. Pārvaldīt valsts valodu.
23. Pārvaldīt vienu svešvalodu profesionālās saziņas līmenī.
24. Lietot profesionālo mūzikas terminoloģiju valsts valodā un itāļu valodā.
25. Veikt darbu atbilstoši darba aizsardzības un ugunsdrošības prasībām.
26. Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos.
27. Ievērot vides aizsardzības prasības.
28. Lietot informācijas tehnoloģijas savas darbības veikšanai.
29. Pārzināt un ievērot autortiesības un ar tām saistītos normatīvos aktus.
30. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
 - 1.1. informācijas ieguves veidi un to izmantošana;
 - 1.2. materiālu vākšana un apkopošana personīgās nošu bibliotēkas un fonotēkas veidošanai;
 - 1.3. mūsdienu mūzikas industrijas pamati;
 - 1.4. aktualitātes mūzikas jaunradē;
 - 1.5. Dziesmu svētku pamatrepertuārs;
 - 1.6. Latvijas kormūzikas novitātes;

1.7. telpas akustiskās iespējas koncerta māksliniecisko uzdevumu īstenošanā;

- 1.8. skaņdarbu transkripciju lietojums, to veidi un iespējas;
- 1.9. kora nozares jaunākās interpretācijas un spilgtākie interpreti;
- 1.10. liturģijas pamati;
- 1.11. grāmatvedības pamati;
- 1.12. dokumentu pārvaldības pamati;
- 1.13. komercdarbības pamati.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:

- 2.1. Latvijas komponistu klasiķu kora oriģināldziesmu un tautasdziesmu apdaru pamatrepertuārs;
- 2.2. mūzikas stilu un žanru raksturīgākās pazīmes, īpatnības un atšķirības;
- 2.3. koncerta dramaturģija;
- 2.4. pasaules kormūzikas literatūra;
- 2.5. kormūzikas žanri;
- 2.6. vokālā fonētika un ortoēpija (latīņu, angļu, vācu, krievu, itāļu, franču valodās);
- 2.7. vokālās tehnikas pamati;
- 2.8. balss higiēna;
- 2.9. balss iesildīšanas vingrinājumi un vokālās kultūras pilnveidošanas paņēmieni;
- 2.10. balss nostādīšanas metodikas pamati;
- 2.11. individuālā un kolektīvā darba organizācija;
- 2.12. kora nozares un diriģēšanas attīstības vēsture;
- 2.13. veselības aizsardzība, profesionālo slimību profilakse un to novēršana;
- 2.14. Dziesmu svētku process un Latvijas amatierkoru kustība;
- 2.15. profesionālie mūzikas termini valsts valodā un itāļu valodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

- 3.1. diriģēšanas manuālā tehnika un diriģenta žesta izteiksmes līdzekļi;
- 3.2. kora veidi un to īpatnības;
- 3.3. kora un vokālā ansambļa dziedāšana;
- 3.4. metodika darbā ar kori un vokālo ansambli;
- 3.5. pasaules mūzikas vēsture un literatūra;
- 3.6. mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi un to lietojums mūzikā;
- 3.7. skaņdarbu forma;
- 3.8. nošraksts un tās vēsturiskā attīstība;
- 3.9. informācijas iegūšanas veidi;
- 3.10. Latvijas koru kultūras attīstība;
- 3.11. Dziesmu svētku vēsture, attīstība un aktualitātes;

- 3.12. latviešu kora literatūra;
- 3.13. skatuves kultūra;
- 3.14. mūzikas psiholoģijas pamati;
- 3.15. mūzikas pedagogijas pamati;
- 3.16. publiskās runas kultūra;
- 3.17. estētika;
- 3.18. klavierspēle;
- 3.19. darba aizsardzība (ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumi, darbavietas ergonomika, pirmā palīdzība);
- 3.20. vides aizsardzības pamatprincipi un prasības;
- 3.21. saskarsmes psiholoģija;
- 3.22. profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi;
- 3.23. valsts valoda;
- 3.24. viena svešvaloda profesionālās saziņas līmenī;
- 3.25. informācijas tehnoloģijas;
- 3.26. darba tiesisko attiecību normas;
- 3.27. informācijas sistematizācija;
- 3.28. autortiesības un mūzikas nozares normatīvie akti.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Patstāvīga repertuāra sagatavošana	1.1. izvēlēties mērķauditorijai atbilstošu koncerta programmu; 1.2. izmantot pasaules mūzikas vēstures un mūzikas teorijas zināšanas programmas izveidē; 1.3. iegūt informāciju par izvēlēto repertuāru; 1.4. patstāvīgi sagatavot izvēlēto skaņdarbu nošu materiālu darbam ar muzikālo kolektīvu; 1.5. iestudēt sagatavoto repertuāru muzikālajā kolektīvā; 1.6. diriģēt sagatavoto koncerta programmu, ievērojot skatuves kultūru un darba ētiku; 1.7. analizēt un novērtēt koncerta saturisko un estētisko vērtību.
2. Diriģēšanas tehnikas un māksliniecisko prasmju attīstīšana	2.1. orientēties diriģēšanas manuālajā tehnikā; 2.2. apgūt dažādus diriģēšanas tehnikas veidus; 2.3. apgūt nošraksta lasīšanas specifiku; 2.4. izmantot diriģēšanas manuālās tehnikas daudzveidību skaņdarba interpretācijā.
3. Balss tehnisko un māksliniecisko prasmju attīstīšana	3.1. apgūt kora, ansambļa un solo dziedāšanas pamatus; 3.2. orientēties vokālās tehnikas attīstīšanā; 3.3. ievērot balss skanējuma un higiēnas prasības; 3.4. ievērot pareizu balss iesildīšanas secību; 3.5. dziedāt solo epizodes kora darbos.
4. Kora darba metodikas pārzināšana	4.1. sastādīt metodisku balss iesildīšanas plānu darbam ar muzikālo kolektīvu; 4.2. ievērot metodikas nostādnes darbā ar muzikālo kolektīvu; 4.3. pārzināt kordziedāšanas un ansambļa dziedāšanas specifiku; 4.4. pārzināt balss aparāta anatomisko uzbūvi un īpatnības un balss higiēnu.
5. Kolektīvās muzicēšanas specifikas pārzināšana	5.1. ievērot muzikālā kolektīva specifiku – dziedātāju sastāva atbilstību atskaņojamajiem skaņdarbiem; 5.2. precīzi veikt partitūras apmācību muzikālajam kolektīvam; 5.3. izprast balss tembrālā un dinamiskā skanējuma specifiku korī un ansablī;

	<p>5.4. plānot un organizēt mākslinieciskā kolektīva darbu;</p> <p>5.5. izmantot zināšanas diriģēšanā;</p> <p>5.6. sastādīt muzikālajam kolektīvam atbilstošu repertuāru;</p> <p>5.7. pārvaldīt klavierspēli.</p>
6. Kormeistara profesionālās darbības nodrošināšana	<p>6.1. īstenot mūzikas, kultūras un izglītības nozares projektus;</p> <p>6.2. pārvaldīt valsts valodu un vienu svešvalodu profesionālās saziņas līmenī, ietverot mūzikas terminoloģiju valsts valodā un itāļu valodā;</p> <p>6.3. izmantot mūzikas tehnoloģijas darba materiālu sagatavošanā;</p> <p>6.4. ievērot profesionālās darba ētikas normas;</p> <p>6.5. pārzināt autortiesības un ievērot ar tām saistītos nozares normatīvos aktus.</p>
7. Profesionālās kvalifikācijas pilnveidošana	<p>7.1. patstāvīgi papildināt pasaules mūzikas vēstures un literatūras zināšanas;</p> <p>7.2. patstāvīgi atjaunot zināšanas par kora repertuāru un mūzikas nozares sasniegumiem savā specialitātē;</p> <p>7.3. pastāvīgi papildināt profesionālās zināšanas un informāciju par novitātēm specialitātē un mūzikas dzīves aktualitātēm Latvijā un ārzemēs;</p> <p>7.4. izmantot tālākizglītības un tālmācības iespējas profesionālās kvalifikācijas pilnveidē Latvijā un ārzemēs;</p> <p>7.5. izmantot dažādas datu bāzes informācijas ieguvē par tālākizglītības iespējām.</p>
8. Darba tiesisko attiecību, darba un vides aizsardzības prasību ievērošana	<p>8.1. ievērot darba tiesisko attiecību prasības;</p> <p>8.2. ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības prasības;</p> <p>8.3. veikt pirmās palīdzības pasākumus nelaimes gadījumos;</p> <p>8.4. ievērot vides aizsardzības prasības.</p>

Dziedātāja profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Agnese Miltiņa –
Egīls Šēfers –
Antra Jankava –

E.Smiļģa muzeja direktore;
Mūziķis, klarnetists;
Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Vokālās katedras pieaicinātā docētāja;

Rihards Zaļupe –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Pūšaminstrumentu katedras pieaicinātais docētājs;
Aira Birziņa –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Diriģēšanas katedras docente, Rīgas Doma kora skolas pedagogs;
Jānis Retenais –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Pūšaminstrumentu katedras vadītājs;
Kristīne Adamaite –	Ērgelniece;
Aivars Cepītis –	Valmieras mūzikas skolas direktors;
Dzintars Jurgelaitis –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Pūšaminstrumentu katedras pieaicinātais docētājs;
Jurijs Rižovs –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Klavieru katedras docents;
Gunta Boža –	Jāzeps Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas pedagogs;
Kristīne Ojala –	Jūrmalas mūzikas vidusskolas pedagogs;
Arigo Štrāls –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Stīgu instrumentu katedras asociētais profesors;
Jūlija Jonāne –	Rīgas Doma kora skolas pedagogs;
Ināra Bārzdiņa –	Jāzeps Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas pedagogs;
Indriķis Veitners –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Džeza mūzikas katedras vadītājs;
Ingrīda Vilkārese –	Latvijas Republikas Kultūras ministrija, vecākā referente.

Dziedātāja profesijas standarta eksperti:

Uldis Lielpēteris –	Latvijas Republikas Kultūras ministrijas valsts sekretāra p.i.;
Māris Ošlejs –	Valsts SIA "Valsts Akadēmiskais koris Latvija", valdes loceklis;
Ilze Paidere-Staķe –	Valsts SIA "Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris", valdes locekle.